

Statusnotat

Kalundborg Kommunes erhvervsrettede undervisningstilbud til elever i folkeskolen

Kommunalbestyrelsen har på baggrund af nedenstående anmodet om et statusnotat til budgetseminar, august 2026.

Børn- og Familieudvalget behandlede d. 5. november 2025 en sag om Beslutning om anvendelse af midler afsat til ekstra erhvervsforløb. Udvalget opfordrede i den forbindelse Kommunalbestyrelsen om at vurdere det samlede behov for erhvervsrettede tiltag for skoleelever. Økonomiudvalget supplerede, ved udvalgets møde den 19. november 2025, opfordringen med, at der udarbejdes et notat til budgetseminar 2026 om det samlede behov for erhvervsrettede tiltag for skoleelever.

Notatet giver et samlet overblik over kommunens nuværende erhvervsrettede undervisningstilbud i grundskolen samt centrale forhold vedr. målgruppe, organisering og kapacitet. Notatet kan anvendes som grundlag for politisk drøftelse af eventuelle prioriteringer og udviklingsbehov. Notatet beskriver nedenstående tilbud i forhold til målgruppe, indhold, organisering samt, hvorvidt tilbuddets kapacitet svarer til elevernes efterspørgsel:

- **Skoletjenesten**
- **Juniormesterlære**
- **Erhvervspraktik**
- **Erhvervsforløb v. Ung Kalundborg**
- **Virksomhedsprogram, LEAPS – Skolen på Herredsåsen**
- **Valgfag**

Skoletjenesten

Målgruppe

Alle klassetrin fra 0.-9.

Indhold og organisering

Skoletjenesten i Kalundborg Kommune understøtter, at folkeskoleelever møder virkelighedsnær undervisning inden for STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics). Tilbuddet bygger på et samarbejde mellem kommune, lokale virksomheder, folkeskoler og uddannelsesinstitutioner med henblik på at styrke koblingen mellem skole og omverden.

Skoletjenesten gennemfører virksomhedsbesøg, STEM-forløb, arrangementer og konkurrencer samt udvikler undervisningsmaterialer til direkte anvendelse i undervisningen. Herudover faciliteres naturfagsnetværk og matematiknetværk for lærere fire gange årligt. Skoletjenesten indgår og koordinerer samarbejdsaftaler med virksomheder på vegne af folkeskolerne for at sikre en enkel og driftsmæssigt håndterbar organisering for både skoler og virksomheder.

Folkeskolerne kan benytte Skoletjenestens tilbud uden brugerbetaling.

Kapacitet og efterspørgsel

Alle folkeskoler tilbydes årligt en lokalt tilpasset STEM-pakke. Hver klasse tilbydes som minimum to besøg årligt. Der er gennemført mere end 900 besøg hos lokale samarbejdspartnere. I skoleåret 2025/2026 udbydes 42 lokalt forankrede STEM-forløb med 272 planlagte besøg.

I skoleåret 2026/2027 udbydes 50 lokalt forankrede STEM-forløb med i alt 292 planlagte besøg. Herudover gennemføres STEM-arrangementer i samarbejde med lokale virksomheder, herunder 'Efterår i skoven' på Kragerup Gods og 'Kalundborg Finder På', hvor virksomheder stiller innovationscases til elevforløb.

Juniormesterlære*Målgruppe*

Gælder for alle kommunens elever i 8.-9. klasse, som ønsker et kombineret skole- og erhvervsrettet forløb.

Indhold og organisering

Juniormesterlære er et kombineret skole- og praktikforløb for elever, der ønsker en mere praksisnær tilrettelæggelse af skolegangen. Ordningen giver eleverne erfaring med arbejdslivet og kan understøtte deres afklaring i forhold til uddannelsesvalg.

Forløbet tilrettelægges typisk med praktik eller praktisk undervisningsforløb to dage om ugen og undervisning i folkeskolen de øvrige dage. Eleven følger en reduceret fagrække med mindst dansk og matematik, som afsluttes med prøve ved udgangen af 9. klasse. Den konkrete fagrække fastlægges af skolelederen for det enkelte skoleår, og eleven er indskrevet for ét skoleår ad gangen.

Elever kan komme fra hele kommunen og samles i en juniormesterlæreklasser på tværs af skoler. Eleverne har skole- og praktikdage på samme ugedage.

Forløbet udbydes på Høng Skole og Svebølle Skole samt fra skoleåret 2026/2027 også på Skolen på Herredsåsen.

Eleven kan til enhver tid udtræde af juniormesterlære og overgå til ordinær undervisning i 8. eller 9. klasse. Overgangen kan ske til elevens distriktsskole, til en anden folkeskole inden for reglerne om frit skolevalg eller til ordinære klasser på den skole, hvor eleven er indskrevet i juniormesterlære.

Praktikpladsen findes som udgangspunkt af eleven, eventuelt med støtte fra UU-vejleder eller via kommunens praktikportal. Praktikpladsen skal godkendes af skolelederen på juniormesterlæreskolen.

Afsluttet juniormesterlære i 9. klasse med folkeskolens afgangseksamen og et karaktergennemsnit på mindst 02 i dansk og matematik giver adgang til erhvervsuddannelserne uden eux. Adgang til gymnasiale uddannelser (STX, HHX, HTX, HF m.fl.) kan ske på baggrund af optagelsessamtale og/eller optagelsesprøve.

Kapacitet og efterspørgsel

Skoleåret 2025/2026: Høng Skole har 14 elever i 9. klasse. Svebølle Skole har 5 elever i 8. klasse og 12 elever i 9. klasse.

Erfaringen efter første år (2025/2026) er, at ordningen samlet set har kunnet rumme de elever, der har ønsket at deltage. Efterspørgslen er aktuelt størst i 9. klasse. Der peges

endvidere på, at elever i 7. klasse kan have vanskeligt ved at forholde sig til ordningens betydning for uddannelsesvalg og ændret skolehverdag.

Erhvervspraktik

Målgruppe

Målgruppen er elever i udskoling (7.–9. klasse) som led i skolens arbejde med uddannelsesparathed, brobygning og kendskab til arbejdsmarkedet.

Indhold og organisering

Med Folkeskolens Kvalitetsprogram er det besluttet, at *alle* elever skal i fem dages erhvervspraktik mindst én gang i udskoling. Den enkelte skole beslutter, om praktikken placeres på 7., 8. eller 9. klassetrin. Alle skoler i Kalundborg Kommune har valgt at placere de fem obligatoriske dage på 9. klassetrin. Enkelte skoler har derudover placeret fem dages praktik for alle elever på 8. klassetrin.

Praktikken tilrettelægges af skolen inden for gældende rammer og i samarbejde med elev og forældre. Erhvervspraktik betragtes som undervisning, og skolelederen har derfor ansvaret for planlægning og gennemførelse, herunder forberedelse, efterbehandling og for, at alle elever får et praktiksted. Som udgangspunkt finder eleven selv et praktiksted, mens skolen understøtter processen og varetager den nødvendige godkendelse og opfølgning. Hvis skolen ønsker det, kan Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) samarbejde med skolens personale om for- og efterbehandling af praktikforløb. UU koordinerer desuden skolernes placering af den obligatoriske praktik, så praktikuger fordeles jævnt over året, og presset på praktikpladser og virksomheder mindskes.

Kapacitet og efterspørgsel

Kapacitet og efterspørgsel afhænger af tilgængelige praktikpladser i lokale virksomheder samt skolernes koordinering. Undervisningsministeriets vejledninger lægger op til, at eleven selv finder et praktiksted, eventuelt med støtte fra forældre. Kan eleven ikke finde et praktiksted, skal skolen hjælpe. Lykkes det fortsat ikke, skal skolen tilbyde et alternativt forløb med erhvervsrettet sigte. UU stiller elevpraktik.dk til rådighed for elever i 8.–10. klasse. Platformen kan bruges til at fremsøge virksomheder i Kalundborg Kommune og fx finde kontaktoplysninger.

Erhvervsforløb v. Ung Kalundborg

Målgruppe

Erhvervsforløbene henvender sig til elever i 7. og 8. klasse i Kalundborg Kommune, som er nysgerrige på erhvervsuddannelser og praktisk arbejde, eller som er udfordrede i den ordinære skolekontekst og har brug for et mere praksisorienteret, struktureret og relationsbaseret forløb.

Målgruppen er ofte elever, som:

- Har lav motivation for boglig undervisning
- Trives bedre i praksisnære læringsmiljøer
- Har behov for succesoplevelser og tydelige voksne

Elever visiteres via ansøgning i samarbejde mellem elev, forældre og skole. Elever, der ikke tidligere har deltaget i et Ung Kalundborg-erhvervsforløb, prioriteres ved pladmangel.

Indhold og organisering

Ung Kalundborgs erhvervsforløb er praksisnære undervisningsforløb, hvor eleverne arbejder med konkrete håndværks- og serviceopgaver (fx tømrer, maler, VVS, mekaniker, murer og restaurering).

Det centrale indhold er praktiske opgaver med tydelige mål og synlige resultater.

Eksempler på gennemførte projekter:

- 2023 Renovering af klubben i Gørlev - 16 elever
- 2024 Terrasse bygning på Skovbrynet - 15 elever
- 2024 Musikstudie i Høng - 18 elever
- 2024 Bygning af skur i Bregninge - 12 elever
- 2025 Renovering af klubben i Hvidebæk - 16 elever
- 2026/2027: Næste forløb bliver opførelse af bade-/læhuse i Havneparken, siddemøbler til Bredgade og en tribune til basketballbanen.

Forløbene træner faglige og personlige kompetencer som samarbejde, mødestabilitet, ansvar og vedholdenhed. Der arbejdes med kobling til skolens fag (fx matematik, dansk og naturfag) med henblik på at styrke sammenhæng mellem teori og praksis. Forløbene gennemføres i en tydeligt struktureret ramme med faste arbejdstider og voksenstøttet læringsmiljø.

Formålet er at give eleverne konkrete praktiske færdigheder og et realistisk indblik i erhvervsuddannelser og arbejdsmarked som afsæt for efterfølgende uddannelsesvalg.

Erhvervsforløbene er forankret i Ung Kalundborg og drives som et undervisningstilbud i henhold til ungdomsskoleloven.

Forløbene planlægges som udgangspunkt i forårs- og efterårsperioder, men kan tilpasses konkrete kommunale projekter, når opgaver og rammer vurderes relevante i forhold til forløbenes formål.

- Forløbene gennemføres typisk over 6 uger
- Eleverne deltager i erhvervsforløbet tre faste dage om ugen, mens de resterende to dage er i deres stamklasse på egen skole
- Ung Kalundborg har ansvaret for den daglige undervisning, tilsyn og kontakt til elever og forældre
- Elevens folkeskole fastholder det overordnede skoleansvar, herunder fraværsregistrering, elevplan og tilsyn
- Der udarbejdes en samarbejdsaftale mellem Ung Kalundborg, skole og forældre for hver elev
- Der afholdes informationsmøde for forældre og elever før opstart

Undervisningen varetages af faste medarbejdere med håndværksmæssige kompetencer og erfaring i arbejdet med målgruppen.

Kapacitet og efterspørgsel

Holdstørrelsen er typisk 12–18 elever pr. forløb for at sikre kvalitet, relationer og sikkerhed. Forløbene bemannes med faste undervisere (én faglig underviser og en til to pædagogiske undervisere), hvilket afgrænser den samtidige kapacitet. Erfaringer og ansøgningsmateriale peger på, at efterspørgslen ofte overstiger kapaciteten, hvorfor der ved pladmangel prioriteres blandt ansøgere.

Virksomhedsprogram, LEAPS – Skolen på Herredsåsen

Målgruppe

Alle skolens klassetrin deltager. Hvert forløb tilpasses målgruppen i samarbejde mellem klasseteamet og virksomheden.

Indhold og organisering

Et klasseteam kobles til en virksomhed. Sammen aftaler lærere og virksomhed, hvordan elevprojektet skal tilrettelægges for at skabe mest mulig værdi for eleverne. Ved at lade

virksomheden indgå i planlægningen sikres det, at projektet tager afsæt i virkelige opgaver og problemstillinger frem for i det, som lærerne på forhånd forestiller sig er virksomhedens udfordring. I projektperioden er der gensidige besøg på henholdsvis skole og virksomhed, hvilket er kernen i samarbejdet og en væsentlig del af modellen.

Kapacitet og efterspørgsel

Kapaciteten er i praksis afhængig af adgangen til og rekruttering af samarbejdsvirksomheder. Skolen peger på, at den indledende kontakt og "døråbning" kan være vanskelig, mens virksomheder typisk er lettere at fastholde, når samarbejdet først er etableret og et første projekt er gennemført.

På den baggrund vurderes rekruttering og koordineringskapacitet at være en væsentlig forudsætning for en eventuel udbredelse af samarbejdsmodellen. Skolen peger desuden på risiko for koordineringsudfordringer i opstartsfasen, når parterne selv varetager kontakten. Der er i skrivende stund etableret samarbejde med fire-fem virksomheder, som formentlig gerne vil være med i flere år.

Valgfag

x10 – Gørlev Skole

Målgruppe

Valgfaget retter sig mod elever i x10 (Gørlev Skoles erhvervsrettede 10. klasse for elever fra kommunens inklusionscentre) med fokus på praksis, faglig afklaring og overgang til ungdomsuddannelse. Udgangspunktet er, at alle elever i x10 deltager. Undervisningen tilpasses holdets størrelse, interesseområder og de tilgængelige lærerkompetencer på klassetrinnet.

Indhold og organisering

Erhvervstimerne er et alsidigt undervisningsforløb, hvor eleverne får mulighed for at arbejde med forskellige erhvervsrettede fag. Her indgår både madkundskab og håndværksfag, som giver praktiske færdigheder og styrker kreativiteten. Derudover kobles undervisningen til erhvervslivet gennem f.eks. salg og service, hvor matematik inddrages for at skabe relevant og virkelighedsnær læring. Det kan være arbejdet med genbrug og gensalg af ting i hverdagen koblet til erhverv. Valgfaget har også en samfundsfagsvinkel, hvor der arbejdes med forskellige emner rettet mod erhverv.

Formålet med x10 erhvervstimer er at give eleverne en bred forståelse for arbejdsmarkedet og forskellige erhvervsområder. Samarbejdet mellem de praktiske fag, matematik og samfundsfag gør det muligt at arbejde med virkelige problemstillinger, som eleverne kan møde i deres fremtidige job eller uddannelse. Forløbet understøtter både faglig udvikling og motivation gennem aktiviteter, hvor eleverne får mulighed for at tage ansvar og for at eksperimentere.

I timerne arbejdes der også med brobygning og mulighed for praktik for de elever, der profiterer af en mere praksisnær og mindre bogligt orienteret hverdag. For at afdække mulighederne efter 10. klasse samarbejdes der med UU-vejleder om elevernes kommende valg af ungdomsuddannelse. Afprøvninger i forhold til FGU og STU er vigtige i 10. klasse for at finde de bedst egnede forløb for eleverne efter folkeskolen.

Kapacitet og efterspørgsel

Kapacitet følger elevtallet i x10 det pågældende skoleår og de ressourcer, der afsættes til valgfaget.

Arbejdsliv og forretning, Rynkevangskolen

Målgruppe

9. klasse lokalt valgfag.

Indhold og organisering

Valgfaget arbejder med temaer som virksomhedsforståelse, arbejdsmarked, iværksætteri, service og økonomiske sammenhænge i praksis. Undervisningen tilrettelægges som et lokalt valgfag i 9. klasse og kan omfatte elevopgaver, cases og forløb med afsæt i virkelighedsnære problemstillinger.

Kapacitet og efterspørgsel

Valgfaget var udbudt i to perioder á 3 måneder. Der var ikke elever nok til anden runde, men første runde havde ca. 14 elever i faget.

Økonomi, Nyrupskolen

Målgruppe

Elever på 7. og 8. klassetrin

Indhold og organisering

I valgfaget økonomi finder eleverne ud af, hvad der er op og ned i økonomi: Hvad er penge? Hvor kommer renter fra? Hvem bestemmer, hvad ting skal koste? De følger udviklingen af de vigtigste økonomiske begreber gennem historien og får dem på den måde til at give mening. Det kan give solide forudsætninger for at gennemskue, hvordan den omgivende verden fungerer, både helt tæt på i forhold til personlige vilkår og muligheder og i bredere sammenhæng med lande og verdensdele.

Kapacitet og efterspørgsel

Alle elever, der har ønsket det (18), har fået valgfaget. Skolen tilbyder det igen næste skoleår.

Samlet oversigt

Tilbud	Målgruppe	Indhold og organisering	Kapacitet og efterspørgsel
Skoletjenesten	Alle klassetrin fra 0.-9.	STEM-undervisning i samarbejde med virksomheder, skoler og uddannelsesinstitutioner. Omfatter besøg, forløb, materialer og faglige netværk.	Alle folkeskoler tilbydes årligt STEM-forløb. Omfanget er højt og stigende.
Juniormesterlærere	Elever i 8.-9. klasse, som ønsker et kombineret skole- og erhvervsrettet forløb.	Kombinerer skole og praktik. Typisk to dage i praksis og tre dage i skole. Udbydes på udvalgte skoler.	Ordningen har i 2025/2026 kunnet rumme de elever, der har ønsket at deltage. Efterspørgslen er størst i 9. klasse.
Erhvervspraktik	Elever i udskolingen, typisk 7.-9. klasse.	Obligatorisk erhvervspraktik mindst én gang i udskolingen.	Afhænger af praktikpladser og lokal koordinering. Intet

		Skolen planlægger og følger op i samarbejde med elev og forældre, evt. med støtte fra UU.	Samlet kommunalt datagrundlag.
Erhvervsforløb v. Ung Kalundborg	Primært elever i 7. og 8. klasse med behov for eller interesse i praksisnære læringsforløb.	Praksisnære forløb med håndværks- og serviceopgaver. Struktureret undervisning med faste voksne og tæt kobling mellem teori og praksis.	Typisk 12-18 elever pr. forløb. Efterspørgslen overstiger ofte kapaciteten.
Erhvervstimer, x10 – Gørlev Skole	Elever i x10 med fokus på praksis, afklaring og overgang til ungdomsuddannelsen.	Erhvervsrettet forløb med praktiske fag, matematik, samfundsfag, brobygning og praktikmuligheder.	Kapaciteten følger elevtal og ressourcer. Intet samlet datagrundlag om efterspørgsel.
Arbejdsliv og forretning, Rynkevangskolen	9. klasse lokalt valgfag.	Undervisning i arbejdsmarked, virksomhed, iværksætteri, service og økonomi gennem praksisnære opgaver.	Udbudt i to perioder. Første runde havde ca. 14 elever; anden runde blev ikke gennemført.
Økonomi, Nyrupskolen	Elever på 7. og 8. klassetrin.	Valgfag om grundlæggende økonomiske begreber og sammenhænge i historisk og samfundsmæssigt perspektiv.	Alle interesserede elever (18) har fået plads. Tilbydes igen næste skoleår.
Virksomhedsprogram, LEAPS – Skolen på Herredsåsen	Alle skolens klassetrin.	Klasseteams samarbejder med virksomheder om autentiske elevprojekter med besøg og fælles planlægning.	Afhænger af rekruttering og fastholdelse af samarbejdsvirksomhed samt lokal koordinering.